

**Edicta praetoria ex libris Pandectarum in ordinem excerpta
cum tabulis compendiosis, quibus ad Justinianaeos
institutiones expedita praebetur Isagoge.**

<https://hdl.handle.net/1874/388496>

4
EDICTA PRAE-

TORIA EX LIBRIS PAN-
DECTARVM IN ORDINEM

excerpta cum tabulis compen-
diosis, quibus ad Iustinia-
næas institutiones, ex-
pedita præbetur
Isagoge.

PARISIIS,

Apud Guillelmum Nigrum, via Iacobæa,
sub signo Rosæ albæ.

1 5 6 4.

EDICTA PARAE

TORIA EX LIBRIS PAN-

DECTARVM IN ORDINEM

EXCEPTIS CUM LIBRIS COMPAR-

ABILIBUS QVIBVS AD IUSTITIA-

RIAS INSTITUTIONES EX-

PEDIS PERTINENT

LAGOGICIS

PARISIIS

Apud Guillelmum Nigrum, via Jacobæ,
sub signo Rote albe.

1764

A Edicta prætoria ex libris

Pandectarum congruo ordine desumpta
per Stephanum Perræum
Aureliensem,

AD

Dominum Olearium Prouinciæ Rothoma-
gensis præsidem illustrissimum.

De Iurisdictione omnium iudicium.

I quis (ait prætor) id quod iurisdic- L. 6
tionis perpetuæ causa (nõ quidem
prout res incidit) in albo vel in char-
ta vel in alia materia propositũ erit,

dolo malo corruerit, datur in illum quingen-
torum aureorum iudiciũ, quod populare est.

*Quod quisque iuris in alterum statuerit,
ipse eodem iure utatur.*

Qui magistratũ potestatemve habebit, siquid L. 1. §. 1
in aliquem noui iuris statuerit, ipse quandoq;
aduersario eius postulante, eodẽ iure uti debet.

Si quis apud eum qui magistratũ potestatem- §. 2
ve habebit, aliquid in aliquem noui iuris obti-
nerit, quandoq; postea aduersario eius postu-
lante, eodẽ aduersus eum decernetur iure.

De in ius vocando.

Prætor ait: Parentem, patronum, patronam, li- L. 4. §. 1
beros, parentẽsque patroni & patronæ, in ius
sine meo permissu ne quis vocet.

Qui satisfacere cogantur.

L. 2. §. 2 Prætor ait: Si quis parentem, Patronum, patronam, liberos, aut parentes patronæ, liberosve suos, eumve quæ in potestate habebit, vel uxorem, vel nurum in iudicium vocabit, qualiscunq; fideiussor accipiat iudicio sistendi causa.

Si ex noxali causa agatur.

L. 1 Si quis eum de quo noxalis actio est iudicio sisti promiserit, Prætor ait in eadem causa eum exhibere in qua tunc est, donec iudicium accipiat.

De edendo.

L. 4 Prætor ait: Argentariæ mensæ exercitores rationes quæ ad se pertinent edere debent adiecto die & consule.

L. 6. §. 7 Prætor ait: Argentario eius qui iterum edipostulauerit, causa cognita edi iubebo.

De pactis.

L. 7 §. 7 Prætor ait: Pacta conuenta quæ neque dolo malo, neque aduersus leges, plebiscita, senatusconsulto, edicto, decreto principum, neque quo fraus eorum cuiquam fiat facta erunt, seruabo.

De postulando.

L. 1. §. 4 Ait Prætor: Si non habebunt aduocatum ego dabo.
 §. 13 Ait Prætor: Qui lege plebiscito, senatusconsulto, edicto, decreto, principum placito, nisi pro certis personis postulare prohibentur, hi pro alio quam pro quo licebit in iure apud me ne postulent.

Qui

Qui ex omnibus his qui supra scripti sunt in §. 14
integrum restitutus non erit:

Pro alio ne postulent: praterquam pro parēte, §. 16
patrono, patrona, liberis, parentibúsque patro-
ni & patronæ, liberis suis, fratre, sorore, vxore,
socero, socro, genero, nuru, vitrico, nouerca,
priuigno, priuignam, pupillo, pupilla, furioso,
furiosa, fatuo, fatua.

De his qui notantur infamia.

Prætoris verba dicunt: infamia notatur qui ab L. 1
exercitu causa ignominia ab imperatore, eoque
cui potestas de ea re statuendi fuerit dimissus
erit: Qui artis ludicrae, pronunciandive causa
in scœna prodierit: Qui in publico iudicio ca-
lumnia aut præuaricationis causa quid fecis-
se iudicatum fuerit: Qui furti, vi bonorum ra-
ptorum, iniuriarum, de dolo malo, & fraude
suo nomine damnatus erit aut pactus fuerit:
Qui pro socio, tutela, mādati, depositi, suo no-
mine non cōtrario iudicio damnatus erit: Qui
eam qua in potestate eius esset mortuo genero
(cum eum mortuum esse sciret) intra id tem-
pus quo elugeri virum moris est, antequam vi-
rū elugeret in matrimonio collocauerit, eam-
ve sciens qui vxorem duxerit non iussu eius in
cuius potestate est: & qui eum quē haberet in
potestate, eamve de qua supra comprehensum
est vxorem ducere passus fuerit: Qui ve suo
nomine non iussu eius in cuius potestate esset

eiúſve nomine quem quámve in poteſtate haberet viua ſponſalia viuáſve nuptias in eodem tempore conſtitutas habuerit.

De procuratoribus.

L. 8. §. 5 Procuratorem ad litem ſuſcipiendam datum pro quo conſentiente iudicatū dominus ſolui expoſuit prætor ait iudicium cogam accipere.

L. 33. §. 3 Ait prætor: Cuius nomine quis actionem dari ſibi poſtulauerit, is eum boni viri arbitratu defendat: & ei quo nomine agit id ratum habere eum ad quem res ea pertinet, boni viri arbitratu ſatiſdet.

De negotiis geſtis.

L. 3 Ait prætor: Si quis negotia alterius, ſiue quis negotia quæ cuiuſcunque cum is moritur fuerint geſſerit, actionem eo nomine dabo.

De eo quod metus cauſa geſtum erit.

L. 1 Ait prætor: Quod metus cauſa geſtum erit, ratum non habebo.

De dolo malo.

L. 1 Quæ dolo malo facta eſſe dicentur: ſi de his rebus alia actio non erit, & iuſta eſſe videbitur, iudicium dabo.

De minoribus xxxv. annis.

L. 1. §. 1 Prætor ædicit: Quod cū minore viginti quinque annis natu geſtum erit, vtique quæ res erit, animaduertam.

De capitibus diminutione.

L. 2. §. 1 Prætor ædicit: Qui quæve poſtea quàm cum
his

7
his actum contractumve quid sit capite dimi-
nuti vel diminutæ esse dicetur, in eos eãve per-
inde quasi id factum non sit, iudicium dabo.

*Ex quibus causis maiores viginti quinque
annis in integrum restituantur.*

Si cuius quid de bonis diminutum erit, cum is L. I. §. I
metu aut siue dolo malo rei pub. causa abesset,
siue in vinculis seruitutẽve esset, hostiumque
esset potestate, siue cuius actionis eorum cui
dies exisse dicetur: Item si quis quid usu suum
fecisset aut quod non vtendo amisit, est conse-
cutus, actionẽve qua solutus est ob id quod
dies exierit cum absens non defenderetur, siue
in vinculis esset, secumve agendi potestatem
non faceret: Aut cum eum inuitum in ius vo-
care non liceret neque deffenderetur: cumve
magistratus de ea re appellatus esset, siue cui
per magistratũ siue dolo ipsius actio exempta
esse diceretur, earum rerum actionem intra an-
num quo primũ de ea re experiundi potestas
erit, dabo. Item si qua alia mihi iusta causa
esse videbitur, in integrum restituam, quod eis
per leges, plebiscita, senatusconsulta, ædicta,
decreta principum licebit.

Nautæ, caupones, stabularij vt recepta restitnant.

Ait prætor: Nautæ, caupones, stabularij quod L. I.
cuiusq; saluum fore receperint, nisi restituant,
in eos iudicium dabo.

De publicana in rem actione.

L. 1 Ait Prætor: Si quis id quod traditur ex iusta causa à non domino, & nondum vsucaptum petet iudicium dabo.

De his qui deiecerunt vel effuderunt.

L. 1 Prætor ait: Si in eum locum quo vulgò iter fieret vel in quo consisteretur deiectum vel effusum quid erit, quantum ex ea re damnum datum factumve erit, in eum qui ibi habitauerit in duplum iudicium dabo. Si vero viuet, nocitumque ei esse dicetur, quãti ob eam rem eum cum quo agitur iudici condemnari æquum videbitur, tanti iudicium dabo. Si seruus in sciencie domino fecisse dicetur, iudicio adiiciam aut noxæ dedam.

De seruo corrupto.

L. 1 Ait Prætor: Qui seruum seruamve, alienum alienamve recepisse, persuasissive quid ei dicitur dolo malo, quo eum, eamve deteriorem faceret, in eum quanti ea res erit in duplum iudicium dabo.

De aleæ lusu, & aleatoribus.

L. 1 Prætor ait: Si quis eum apud quem lusum in alea esse dicetur verberauerit, damnumve ei dederit, siue quid eo tempore dolo eius esse subtractum dicetur, iudicium non dabo.

De relligiosis & sumptibus funerum.

L. 2. §. 2 Prætor ait: siue homo mortuus, ossave hominis mortui in locum purum alterius, aut in id sepulchrum in quo ius non fuit, illata esse dicentur, qui

qui hoc fecit in factum actione tenebitur, & poenæ pecuniariæ subiicietur.

De mortuo inferendo, & sepulchro ædificando.

Prætor ait: quo, quæve illi mortuū inferre inuito te ei ius est, quominus illi, eò, eæve mortuū inferre, & ibi sepelire liceat, vim fieri veto. L. 1

Prætor ait: Quo illi ius est inuito te mortuum inferre, quominus illi in eo loco sepulchrum sine dolo malo ædificare liceat, vim fieri veto. §. 4

De iureiurando siue voluntario, siue necessario, siue iudiciali.

Ait prætor: Si is cum quo agetur conditione delata iurauerit: L. 3

Eius rei de qua iusiurandum delatum fuerit, neque in ipsum, neque in eum, ad quem ea res pertinet, actio nem dabo. L. 7

De constituta pecunia.

Ait prætor: Qui pecuniam debitã constituerit: L. 1

Si appareat eum qui constituit, neque solvere, neque fecisse, neque per actorem steterit quominus fieret quod constitutum est. L. 16. §. 2

Commodati vel contra.

Ait prætor: Quod quisque commodasse dicitur, de eo iudicium dabo. L. 1

Quod cum eo qui in aliena potestate est, negotium gestum esse dicitur.

Ait prætor: In eum qui emancipatus aut exheredatus erit, quæve abstinuerit se ab hæreditate L. 2

eius, cuius in potestate, cū is moritur, fuerit, eius rei nomine, quæ contracta cum eo fuerit, cū is in potestate esset, siue sua volūate, siue iussu eius, in cuius potestate erit, contraxerit, siue in ipsius peculium, siue in patrimonium eius, in cuius potestate erit, ea res redacta fuerit, actionē, causa cognita, dabo in id quod facere potest.

De peculio.

L. I. §. 2 Verba ædicti talia sunt: Quod cum eo, qui in aliena potestate est, negotium gestum erit.

Quando de peculio actio annalis est.

L. I. §. 1 Prætor ait: Post mortē eius, qui in alterius potestate fuerit, posteaue quā is emancipatus, manumissus, alienatusve fuerit, duntaxat de peculio, & siquid dolo malo eius, in cuius potestate est, factum erit, quominus actio peculii esset, in anno, quo primū de ea re experiundi potestas erit, iudicium dabo.

Depositum vel contra.

L. I. §. 1 Prætor ait: Quod neque tumultus, neque incendii, neque ruinæ, neque naufragii causa depositum sit, in simplum; earum autem rerum, quæ supra sunt comprehensæ, in ipsum in duplum; in heredem eius, quod dolo malo eius factum esse dicetur, qui sit mortuus, in simplū: quod ipsius, in duplum iudicium dabo.

De ædilitio ædicto.

L. I. §. 1 Aiunt ædiles: Qui mancipia vèdunt, certiores

faciunto emptores, quid morbi vitiiue cuique sit: quis fugitiu^o, errore sit, noxave solutus non sit: eademque omnia, cum ea mancipia vaneunt, palam ac recte pronuntiato. Quod si mancipium aduersus ea vanisset, siue aduersus quam dictum promissumve fuerit, cum vaniret, fuisset, quod eius nomine prestari oportere dicitur, emptori, omnibusque ad quos ea res pertinet, iudicium dabimus, ut id mancipium redhibeatur.

Si quid autem post venditionem traditionemque §. 2
deterius, opera emptoris, familiae, procuratorisve eius factum erit: siue quid ex eo post venditionem natum, aut acquisitum fuerit, & si quid aliud in venditione ei accesserit, siue quid ex ea re fructus peruenierit ad emptorem, ut ea omnia restituat: Item si quas accessiones ipse praestiterit, ut recipiat: Item si quod mancipium fraudem capitalem admiserit, aut mortis consciscendae sibi causa quid fecerit, vel in arenam depugnandi causa ad bestias fuerit intromissus, ea omnia in venditione pronuntianto, ex his enim causis iudicium dabimus. Hoc amplius, si quis aduersus ea sciens dolo malo vendidisse dicitur, iudicium dabimus.

Aiunt aediles: ne veterator pro nouicio vaneat. L. 37

Aediles aiunt: Qui iumenta vendunt, palam L. 38
recte dicto quid in vnoquoque eorum morbi vitiiue sit: utique optime ornata vendendi

causa fuerint, ita emptoribus tradatur: si quid ita factum non erit, de ornamentis restituendis iumentisve ornamentorum nomine redhibendis in diebus sexaginta, morbi autem vicisve causa inemptis faciendis in sex mensibus, vel quanto minoris cum venirent fuerint, in anno iudicium dabimus.

§. 1 Si iumenta paria simul venierint & alterum in ea causa fuerit, ut redhiberi debeat, iudicium dabimus quo utrunque redhibeatur: Quæ de iumentorum sanitate diximus, de cætero quoque pecore omni, venditores faciant.

L. 7 *Quod cum falso tutore authore gestum esse dicitur.*
Prætor ait: in eum qui cum tutor non esset, dolo malo author factus esse dicitur, iudicium dabo, ut quanti res ea erit, in tantam pecuniam condemnetur.

L. 1. §. 1 *De iure deliberandi.*
Ait prætor: Si tempus ad deliberandum petet hæres, dabo.

L. 7 Ait prætor: Si pupilli pupillæve nomine postulabitur ad deliberandum an expediat eum hæreditatem retinere, & hoc datum sit, si iusta causa esse videbitur, bona interea diminui, nisi causa cognita, boni viri arbitratu vetabo.

L. 1 *De Carboniano edicto.*
Ait prætor: Si controuersia fiet an inter liberos quis sit, & impubes sit, causa cognita perinde possessio datur, ac si nulla de ea re controuersia

esset, & iudicium in tempus pubertatis, causa cognita differtur.

Vt ex legibus & senatusconsultis, bonorum possessio detur.

Prætor ait: Vti me quaq; lege, senatúsve cōsul- L. 1
to, bonorum possessionem dare oportebit, ita dabo.

De noui operis nuntiatione.

Prætor ait: In quem locum nuntiatum est, ne L. 20
quid noui operis fieret, qua de re agitur, quod in eo loco, antequam nūtiatio fuerit remissa, aut in ea causa esset vt remitti deberet, factum est, id restituas.

Prætor ait: Quem in locum nuntiatum est ne §. 8
quid noui operis fieret, qua de re agitur, si de ea re satisfidatū est, quod eius nomine cautū sit, vel per te stat quominus satisfidetur, quominus illi in eo loco opus facere liceat, vim fieri veto.

De damno infecto.

Prætor ait: Damni infecti suo nomine promit- L. 7
ti, alieno satisfidari iubebo ei qui iurauerit, non causa calumniæ id se postulare, eūmve cuius nomine aget, postulaturū fuisse in eam diem, quam causa cognita statuero: si controuersia erit, dominus sit necne qui cauebit, sub exceptione satisfidari iubebo.

De eo opere, quod in flumine publico, ripæve §. 1
eius fiet, in annos decē satisfidare iubebo: cum cui ita nō cauebitur, in possessionem eius rei,

cuius nomine vt caueatur postulabitur, rectè eum cuius iusta causa esse videbitur etiã possidere iubebo.

§. 2 In eum, qui neque cauerit, neque in possessione esse, neque possidere passus erit, iudicium dabo: vt tantum præstet, quantũ præstare eum oporteret, si de ea re ex meo decreto, eiusve cuius de ea re fuit iurisdictio, quæ in ea re est, cautum fuisset.

§. 3 Eius rei nomine, in cuius possessionẽ misero, si ab eo qui in possessione erit, damni infecti nomine nõ satisfidabitur, simul in possessione esse iubebo eum cui non satisfidabitur.

De publicanis, vectigalibus, & commissis.

L. 1 Prætor ait: Quod publicanus, aut eius familia, seu publicani vi ademerint, quodve familia publicanorum, si id restitutum nõ erit, in duplum, aut si post annum agetur, in simplũ iudicium dabo. Item si damnũ iniuria, furtũve factum esse dicetur, iudicium dabo. Si hi ad quos ea res pertinebit, nõ exhibebuntur, in dominos sine noxæ deditioe iudiciũ dabo.

De re iudicata.

L. 4. §. 3 Ait prætor: Condemnatus vt soluat, neque eo nomine satisfaciat.

L. 5 Ab eo cuius de ea re notio est, iudiciũ dabo.

Quibus ex causis in possessionem eatur.

L. 2 Prætor ait: In bona eius, qui iudicio sistẽdi cau

sa fideiussores dederit, si neque potestatem sui
faciat, neque defendatur, iri iubebo.

Prætor ait: Si Pupillus in suam pubertatem ve-
nerit, vel pupilla viripotens fuerit, & rectè de-
fendantur, eos qui bona possident, de posses-
sione discedere iubebo. L. 5. 5. 2.

Prætor ait: Qui fraudationis causa latitat, si
boni viri arbitratu non defendatur, eius bona
possideri vendiq; iubebo. L. 5. 5. 1.

De bonis autoritate iudicis possidendis.

Prætor ait: Si quis cum in bonorum possessio-
ne esset, quod eo nomine fructus ceperit, ei ad
quem res ea pertinet, non restituat: siue quod
impensæ nomine siue dolo malo fecerit, ei nõ
prestabitur, siue dolo malo eius deterior causa
possessions facta esse dicetur, de ea re in factũ
iudicium dabo. L. 9

De privilegiis creditorum.

Ait prætor: Quod postea contractum, quàm is
cuius bona vænierint, consilium ceperit, frau-
dandi causa, sciente eo qui contraxerit, ne a-
ctio eo nomine detur. L. 9

*Quæ in fraudem creditorum gesta sunt
vt in integrum restituantur.*

Ait prætor: Quæ fraudationis causa gesta erũt
cum eo qui fraudem non ignorauerit, de his
curatori bonorũ, vel ei cui de ea re actionem
dare oportebit, intra annum quo experiundi
potestas fuerit, actionem dabo: idq; etiam ad-
L. 1

uerfus eum qui fraudem fecit feruabo.

L. 10

Ait prætor: Quæ Lucius Titius fraudandi causa, sciēte, in bonis quibus de ea re agitur, fecit, ea illi, si eo nomine quo agitur, actionem ex edicto meo competere, esse oportet, & si nō amplius quàm annus est, cū de ea re de qua agitur experiundi potestas est, restituas. Interdum causa cognita, etsi non sit scientia, in factum actionem permittam.

Quorum bonorum.

L. 1

Ait prætor: Quorum bonorum ex edicto meo illi possessio data est, quod de his bonis pro hærede aut pro possessore possides, possideres, ve, si nihil vsucaptum esset, quodque dolo malo fecisti, ut id desineres possidere, id illi restituas.

Ne vis fiat ei qui in possessionem missus est.

L. 1

Ait Prætor: Si quis dolo malo fecerit quominus quis permissu meo, eiusve cuius de ea re iurisdictio fuerit, in bonorum possessione sit, in eum, in factum iudicium, quanti res ea fuerit ob quam in possessionem missus fuit, dabo.

De tabulis exhibendis.

L. 1

Prætor ait: Quas tabulas Lucius Titius ad causam testamenti pertinentes reliquisse dicetur, siue hæc penes te sunt, aut dolo malo tuo factum est ut esse desinerent, ita eas illi exhibeas. Item si libellus aliudve quid relictum esse dicetur, decreto comprehendam.

Ne

Ne quid in loco sacro fiat.

Ait prætor: In loco sacro facere, inve eum im- L. I
mittere quid, veto.

Ne quid in loco publico vel itinere fiat.

Prætor ait: ne quid in loco publico facias, inve L. I
eum locum immittas, qua ex re quid illi dam-
ni detur, præterquàm quod lege, senatuscon-
sulto, ædicto, decretóve principum tibi cõces-
sum est: de eo quod erit factũ, interdictũ dabo.

Ait prætor: In via publica, vel itinere publico §. 13
facere, immitteréve quid veto, quò ea via, itér-
ve deterius sit, vel fiat.

Prætor ait: Quod in via publica itineréve pu- §. 28
blico factum immissũve habes, quo ea via,
idue iter deterius sit, fiat, restituas.

Prætor ait: Quominus illi via publica, itineré- §. 36
ve publico ire agere liceat, vim fieri veto.

De loco publico fruendo.

Prætor ait: Quominus loco publico, quem is L. I
cui locãdi ius fuerit, fruendum alicui locavit,
ei qui cõduxerit, socióve eius, ex lege locatio-
nis frui liceat, vim fieri veto.

De via publica & itinere publico reficiendo.

Prætor ait: Quominus illi viam publicã, itérve L. I
publicum aperire reficere liceat, dum ne ea via
itérve deterius fiat, vim fieri veto.

*De fluminibus, & ne quid in flumine pu-
blico ripãve eius fiat, quo peius nauigetur.*

Ait prætor: Ne quid in flumine publico, ripãve L. I

eius facias, ne quid in flumine ripave eius facias vel immittas, quo statio iterve nauigii deterius sit, fiat.

§. 13 Ait prætor: Quod in flumine publico, ripave eius fiat, si quid in flumē ripamve eius factum immissumve habeas, quo statio iterve nauigii deterius sit, fiat, restituas.

Ne quid in flumine publico ripave eius fiat quo aliter aqua fluat quam priore æstate fluxerat.

L. 1 Ait prætor: In flumine publico, inve ripa eius facere, aut in flumen ripamve eius immittere, quò aliter aqua fluat quam priore æstate fluxerat, veto.

§. 9 Ait prætor: Quod in flumine publico, ripave eius factum sit: siue quod in flumen publicum, ripamve eius immissum habes: si ob id aliter aqua fluat, quam priore estate fluxit, restituas.

Vt in flumine publico nauigare liceat.

L. 1 Prætor ait: Quominus illi in flumine publico nauem, ratē agere, quove minus in ripa onerare, exonerare liceat: vim fieri veto.

§. 1 Item ait prætor: vt per lacum, fossam, stagnum publicum, nauigare liceat: interdicam.

De ripa munienda.

L. 1 Prætor ait: Quominus illi in flumine publico ripave eius opus facere, ripæ, agrive qui circa ripam est, tuēdi causā liceat, dum ne ob id nauigatio deterior fiat: si tibi dāni infecti in an-

nos decem boni viri arbitrato vel cautum, vel
satisfdatum est, aut per illum nō stat quominus
boni viri arbitrato caueatur, vel satisfdetur, vim
fieri veto.

De vi & vi armata.

Prætor ait: Vnde tu illū vi deieicisti, aut fami- L. 1
lia tua deiecit: de eoque quod ille tunc ibi ha-
buit, tantummodo intra annum: post annum
verò de eo quod ad eum qui vi deiecit, perue-
nerit, iudicium dabo.

Vti possidetis.

Ait prætor: Vti eas ædes, de quibus agitur, nec L. 1
vi, nec clam, nec præcario alter ab altero possi-
detis, quominus ita possideatis, vim fieri veto.

De superficiebus.

Ait prætor: vti ex lege locationis siue condu- L. 1
ctionis superficie, de qua agitur, nec vi, nec clā,
nec præcario alter ab altero fruimini: quomi-
nus ita fruamini, vim fieri veto. Si qua alia a-
ctio de superficie postulabitur, causa cognita
iudicium dabo.

De itinere actūque priuato.

Prætor ait: Quo itinere actūque priuato quo L. 1
de agitur, vel via hoc anno nec vi, nec clā, nec
precario ab illo vsus es: quominus ita vtaris,
vim fieri veto.

Ait prætor: Quo itinere actūq; hoc anno non L. 3. §. 8
vi, non clam, nō precario ab alio vsus es: quo-
minus id iter actūque, vt tibi ius est, reficias,

vim fieri veto.

De aqua quotidiana & æstiva.

L. I

Ait prætor: Vti hoc anno aquam, de qua agitur, nec vi, nec clam, nec precario ab illo duxisti: quominus ita ducas, vim fieri veto.

§. 28

Ait prætor: Vti priore æstate aquam de qua agitur, nec vi, nec clā, nec precario ab illo duxisti, quominus ita ducas, vim fieri veto. inter hæredes, emptores, & bonorum possessores interdiciam.

§. 36

Ait prætor: Quo ex castello illi aquam ducere ab eo cui eius rei ius fuit, permissum est: quominus ita vti permissum est, ducat, vim fieri veto.

§. 37

Quandocunque de opere faciendo erit interdictum, damni infecti cauere iubebo.

De Riuis.

L. I

Prætor ait: Riuis, specus, septa reficere, purgare, aquæ ducendæ causâ, quominus liceat illi, dum ne aliter aquam ducat quàm vti priore æstate non vi, nõ clam, non precario, à te conduxit, vim fieri veto.

De fonte.

L. I

Prætor ait: Vti de eo fonte, quo de agitur, hoc anno aqua nec vi, nec clā, nec precario ab illo vsus es: quominus ita ea vtaris, vim fieri veto. De lacu, piscina, puteo, item interdiciam.

§. 4.

Prætor ait: Quominus fontem, quo de agitur, purges, reficias, vt aquâ coërcere, vtiq; ea pos-

sis: dum ne aliter vtaris, atq; vti hoc anno nō
vi, non clam, non precario ab illo vsus es: vim
fieri veto.

De cloacis.

Prætor ait: Quominus illi cloacam quæ ex æ- L. 1
dibus eius in tuas pertinet ædes, qua de agitur,
purgare, reficere liceat, vim fieri veto. Damni
infecti quod operis vitio sit factum, caueri iu-
bebo.

Ait prætor: Quod in cloacam publicam factū §. II
siue immisum habes, quo vsus ei⁹ deterior sit,
fiat, restituatur. Itē ne quid fiat immittatūrve,
interdicam.

Quod vi aut clam.

Prætor ait: Quod vi aut clam factū est: qua de L. 1
re agitur, id, cū experiundi potestas est, re-
stituas.

De remissionibus.

Ait prætor: Quod ius sit illi prohibere, ne se in- L. 1
uito fiat in cō, nuntiatio teneat. ceterum nun-
tiatione remissa faciet.

De precario.

Ait prætor: Quod precario ab illo habes, aut L. 2
dolo malo fecisti, vt desineres habere, qua de
re agitur. id illi restituas.

De arboribus cedendis.

Ait prætor: Quæ arbor ex ædibus tuis in ædes L. 1
illius impendet, si per te stat, quominus eam a-
dimas, tūc quominus eam illi arborē adimere,

s. 7 sibi que habere liceat, vim fieri veto.
 Ait prætor: Quæ arbor ex agro tuo in agrum illius impendet, si per te stat, quominus pedes quindecim à terra eam altius coercereas, tunc quominus illi ita coercere, lignaque sibi habere liceat, vim fieri veto.

L. 1 *De Glande legenda.*
 Ait prætor: Glandem quæ ex illius agro in tuum cadit, quominus illi tertio quoque die legere auferre liceat, vim fieri veto.

L. 1 *De libero homine exhibendo.*
 Ait prætor: Quem liberum hominem dolo malo retines, exhibeas.

L. 1 *De liberis exhibendis vel deducendis.*
 Ait prætor: Qui quæve in potestate Lucii Titii est, si is eam apud te est, dolo malo tuo factum est, quominus apud te esset, ita eum eamve exhibeas.

L. 3 Ait prætor: Si Lucius Titius in potestate Lucii Titii est, quominus eum Lucio Titio deducere liceat, vim fieri veto.

L. 1 *Vtrobi.*
 Ait prætor: Vtrobi hic homo de quo agitur, maiore parte huius anni fuit, quominus is eum ducat, vim fieri veto.

L. 1 *De migrando.*
 Prætor ait: Si is homo, de quo agitur, non est ex his rebus de quibus inter te & actorem convenit, uti quæ in eam habitationem, de qua agitur,

introduc̄ta, importata, ibi, nata, fact̄ave essent,
 ea pignori tibi pro mercede eius habitationis
 essent: siue ex his rebus est, & ea merces tibi so-
 luta, eõve nomine satisfactũ est, aut per te stat
 quominus soluatur, ita quominus ei qui pi-
 gnoris nomine eum induxit, inde abducere
 liceat, vim fieri veto.

De vi bonorum raptorum.

Prætor ait: Si cui dolo malo hominibus coactis L. 2
 damni quid factum esse dicetur, siue cuius bo-
 na rapta esse dicentur, eidẽm vi bonorũ rpto-
 rum intra annum in quadruplum, post annũ
 in simplum iudicium dabo. Item si seruus fe-
 cisse dicetur, in dominũ iudiciũ noxale dabo.

Prætor ait: Cuius dolo malo in turba damnum L. 4
 quod factum esse dicetur, in eum in anno quo
 primum de ea re experiũdi potestas fuerit, in
 duplũ, post annum in simplum iudiciũ dabo.

*De incendio ruina naufragio rate naue
 expugnata.*

Prætor ait: In eum qui ex incẽdio, ruina, nau- L. 1
 fragio, rate naue expugnata, quid rapuisse, re-
 cepisse dolo malo, damniue quid in his rebus
 dedisse dicetur: in quadruplum in annũ quo
 primum de ea re experiũdi potestas fuerit, post
 annum in simplum iudiciũ dabo. Item in ser-
 uum & familiam noxale iudicium dabo.

De iniuriis & famosis libellis.

Prætor edixit: Qui agit iniuriarum, certum di- L. 7

cat quid iniuriæ sit factum: quia qui famosam actionem intendit, non debet vagari cum discrimine alienæ existimationis, sed designare certum, & specialiter dicere quam se iniuriam passum contendat.

L. 15. §. 2 Ait prætor: Qui aduersus bonos mores conuictum cui fecisse dicetur, cuiusve opera quid factum esse, quo aduersus bonos mores conuictum fieret, in eum iudicium dabo.

§. 15 Ait prætor: Ne quid infamandi causa fiat, si quis aduersus ea fecerit, prout quæque res erit, animaduertam.

§. 22 Prætor ait: Qui seruum alienum aduersus bonos mores verberasse, deq; eo sine iussu domini, quæstionem habuisse dicetur, in eum iudicium dabo. Item si quid aliud factum esse dicetur, causa cognita iudicium dabo.

L. 17. §. 10 Ait prætor: Si ei qui in alterius potestate erit, iniuria facta esse dicetur: & neque is, cuius in potestate est: præsens erit, neque procurator quisquam existat, qui eo nomine agat, causa cognita, ipsi qui iniuriã accepisse dicetur, iudicium dabo.

De sepulchro violato.

L. 3 Prætor ait: Cuius dolo malo sepulchrum violatum esse dicetur, in eum in factum iudicium dabo: vt ei ad quem pertineat, quanti ob eam rem æquum iudicanti esse videbitur condemnatur: si nemo erit, ad quem pertineat, siue agere

25

gere nolet, quicumque agere volet, centum ei aureorū iudicium dabo. Si plures agere volēt, cuius iustissima causa esse videbitur, ei agendi potestatem faciam.

Si quis in sepulchro dolo malo habitauerit, ædificiūve aliud, quàm quod sepulchri causa factū sit, habuerit, in eum (si quis eo nomine agere volet) ducentorum aureorum iudicium dabo.

Finis edictorum Pratoriorum.

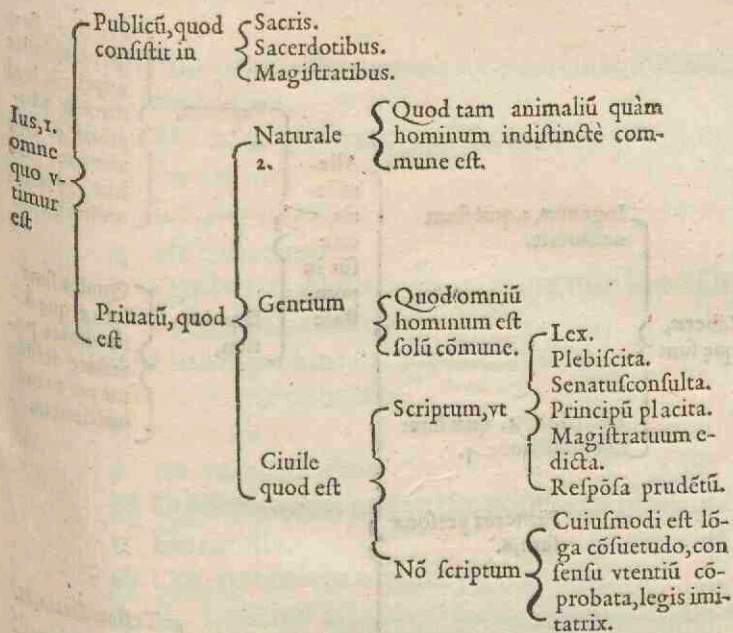
Sequuntur eiusdem Stephani Perræi Aureliensis Tabula cōpendiosa, ex Iustinianæis institutionibus iuxta congruum titulorum ordinem desumpta, & in tres tractatus distributa: qui numerorum collatione titulorum congruo loco accommodatorum significatiua illustrantur.

D

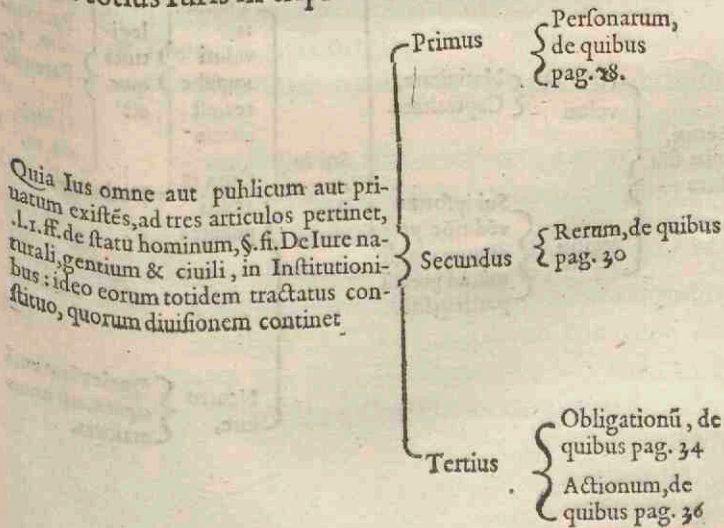
INDEX DIVISIONVM QVIBVS

tabulæ nostræ illustrantur.

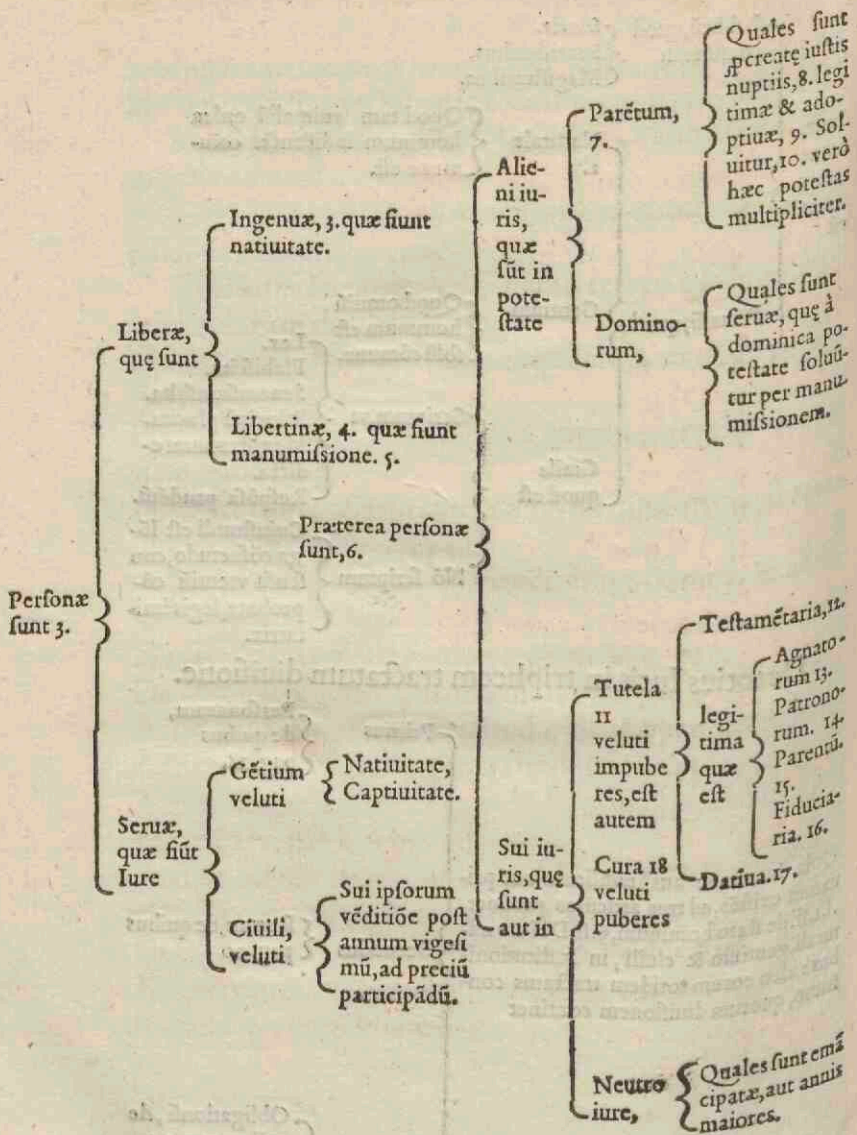
- De bipartita, eaque primaria toti^o iuris diuisione, pag. 27
- De totius iuris in triplicē tractatum diuisione, pag. ead.
- Tractatus primus de generali personarum diuisione, 28
pagina
- Numerorum collatio cum congrua titulorum accomo-
datione coniuncta. pag. 29
- Tractatus secundus de generali rerum earumque ac-
quirendarum diuisione, pag. 30
- Hæreditatis deferendæ siue acquirendæ diuisio, Appen-
dix, pag. 31
- Bonorū possessionis deferendæ siue acquirendæ diuisio,
Appendix, pag. 32
- Numerorum collatio cum congrua titulorum accom-
modatione coniuncta, pag. 33
- Tractatus tertius de generali obligationum & actio-
num diuisione, pag. 34
- Numerorum collatio cum congrua &c. pag. 35
- De actionum generalissima diuisione. pag. 36
- Actionum realium generalis diuisio, Appendix. pag. 37
- Actionum personaliū generalis diuisio, Appēdix. pa. 38
- Actionum possessoriarum vel (vt vocant) interdicatorum
generalis diuisio, Appendix. pag. 39
- Actionum criminalium, vel publicorum (vt vocant) iudi-
ciorum generalis diuisio, Appendix. pag. 40
- Exceptionum generalis diuisio, Appendix. pag. 41
- Numerorum collatio cum congrua titulorum accom-
modatione coniuncta. pag. 42

De totius Iuris in triplicem tractatum diuisione.

Tractatus primus, de generali personarum diuisione.

Numerorum ex superioribus tabulis collatio, titulorum
congruo loco accommodatorum significatiua.

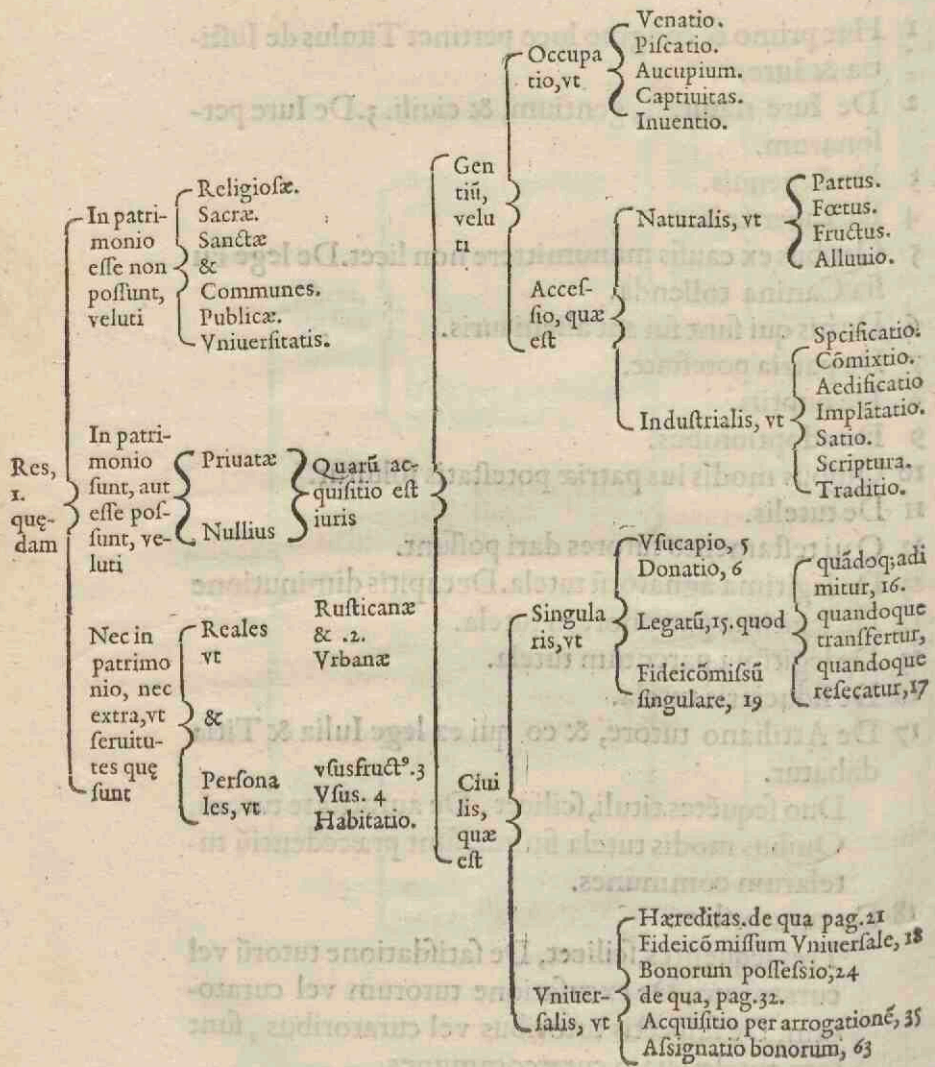
- 1 Huc primo & congruo loco pertinet Titulus de Iusti-
tia & Iure.
- 2 De Iure naturali, gentium, & ciuili. 3. De Iure per-
sonarum.
- 3 De Ingenuis.
- 4 De Libertinis.
- 5 Quibus ex causis manumittere non licet. De lege Fu-
fia Canina tollenda.
- 6 De his qui sunt sui aut alieni iuris.
- 7 De patria potestate.
- 8 De nuptiis.
- 9 De adoptionibus.
- 10 Quibus modis ius patriæ potestatis soluitur.
- 11 De tutelis.
- 12 Qui testamento tutores dari possunt.
- 13 De legitima agnatorum tutela. Decapitis diminutione
- 14 De legitima patronorum tutela.
- 15 De legitima parentum tutela.
- 16 De fiduciaria tutela.
- 17 De Attiliano tutore, & eo qui ex lege Iulia & Titia
dabatur.

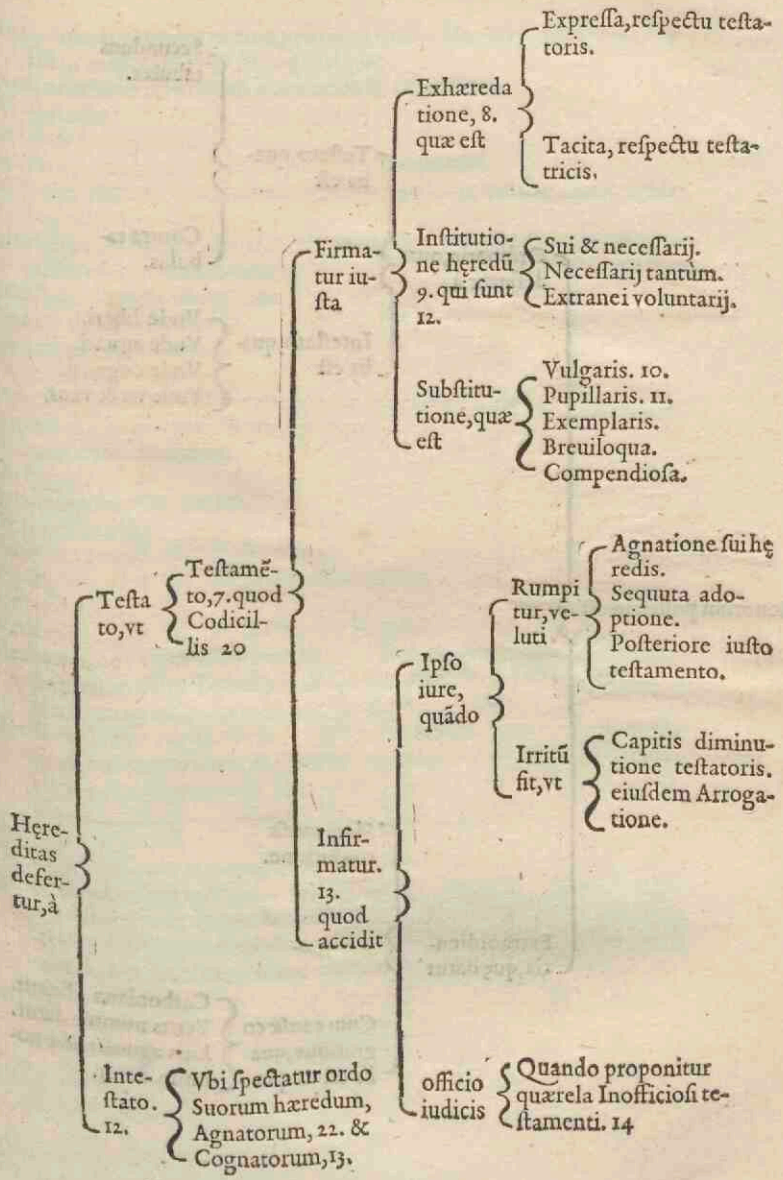
Duo sequentes tituli, scilicet, De autoritate tutorum,
Quibus modis tutela finitur, sunt præcedentium tu-
telarum communes.

- 18 De curatoribus.

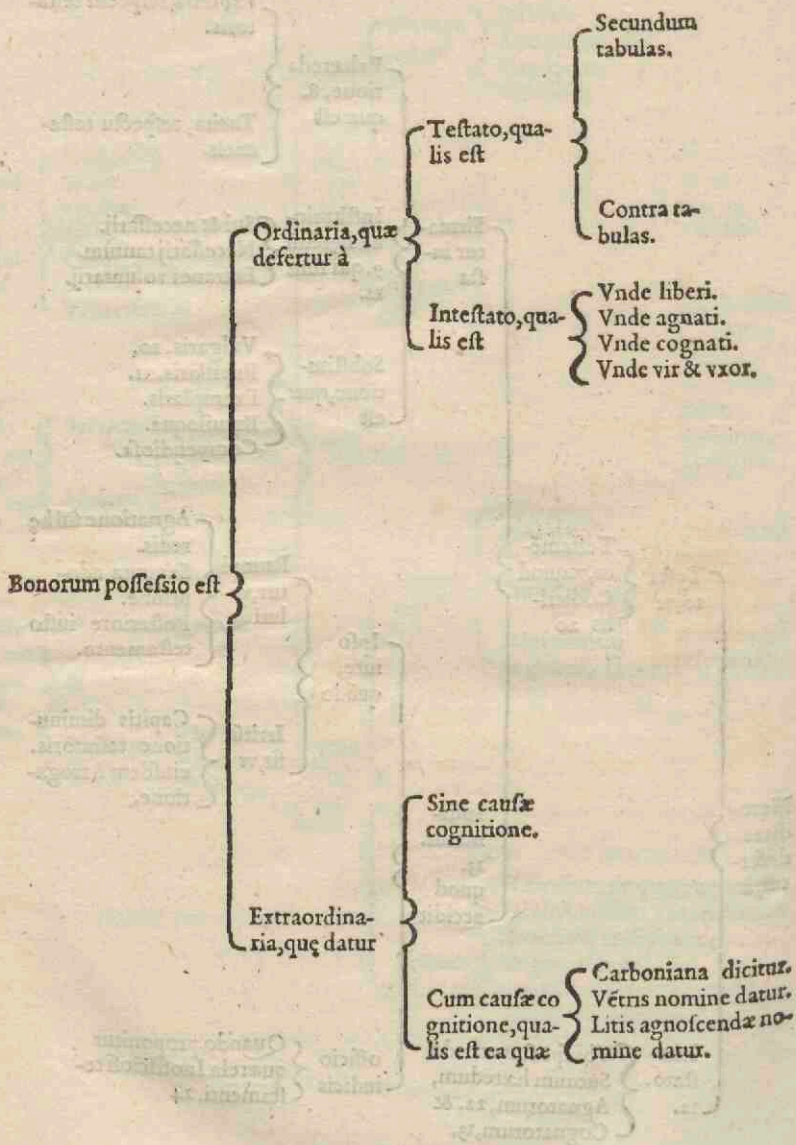
Tres sequentes, scilicet, De satisfactione tutorum vel
curatorum, De excusatione tutorum vel curato-
rum, De suspectis tutoribus vel curatoribus, sunt
tam tutelæ quàm curæ communes.

Tractatus secundus, de generali rerum, earumque acquirendarum diuisione.

Bonorū possessionis deferendæ, siue acquirendæ, diuisio.

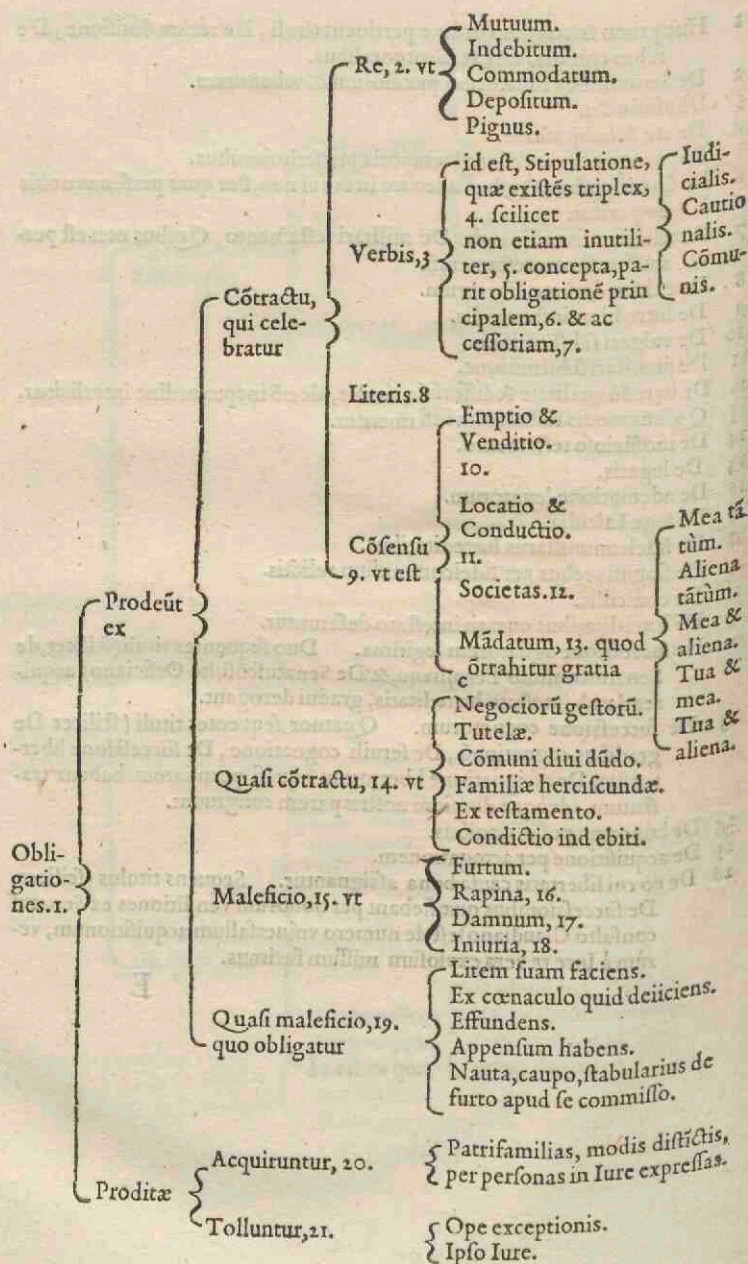

Numerorum ex prioribus tabulis collatio, titulorum
congruo loco accommodatorum significatiua.

- 1 Huc primo & congruo ordine pertinent tituli, De rerum diuisione, De rebus corporalibus, & incorporalibus.
- 2 De Seruitutibus rusticorum prædiorum & vrbiorum.
- 3 De usufructu.
- 4 De usu & habitatione.
- 5 De usucapionibus & longi temporis præscriptionibus.
- 6 De donationibus, Quibus alienare licet vel non, Per quas personas nobis acquiritur.
- 7 De testamentis ordinandis, De militari testamento, Quibus non est permittum facere testamentum.
- 8 De exhæredatione liberorum.
- 9 De hæredibus instituendis.
- 10 De vulgari substitutione.
- 11 De pupillari substitutione.
- 12 De hæredum qualitate & differetia, titulus, hinc non inepto ordine interticitur.
- 13 Quibus modis testamenta infirmantur.
- 14 De inofficioso testamento.
- 15 De legatis.
- 16 De ademptione legatorum.
- 17 De lege Falcidia.
- 18 De fideicommissariis hæreditatibus.
- 19 De singulis rebus per fideicommissum relictis.
- 20 De codicillis.
- 21 De hæreditatibus quæ ab intestato deferuntur.
- 22 De successione agnatorum legitima. Duo sequentes tituli (scilicet, de Senatusconsulto Tertuliano, & De Senatusconsulto Orficiano) acquirenda ab intestato hæreditatis, gradui derogant.
- 23 De successione cognatorum. Quatuor sequentes tituli (scilicet De gradibus cognationum, De seruli cognatione, De successione libertorum, De assignatione libertorum) quasi peculiarem habent tractatum, ideoque diuisioni nostræ parum congruunt.
- 24 De bonorum possessionibus.
- 25 De acquisitione per arrogationem.
- 26 De eo cui libertatis causa bona assignantur. Sequens titulus (scilicet, De successione bonorum quæ fiebant per bonorum venditiones ex Senatusconsulto Claudiano) est de numero vniuersalium acquisitionum, verum à lure re vera exclusum missum facimus.

E

Tractatus tertius, generalem obligationum, &
actionum diuisionem continens.

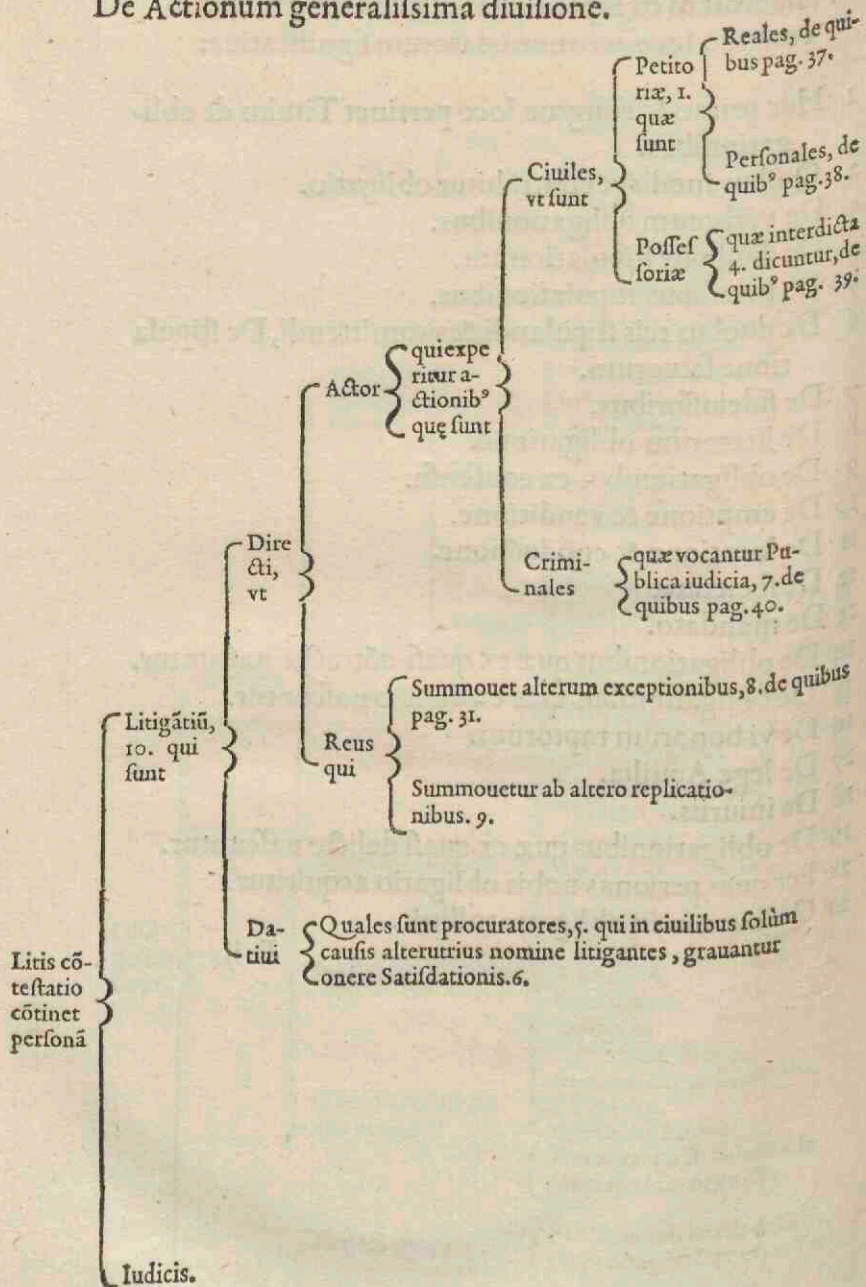

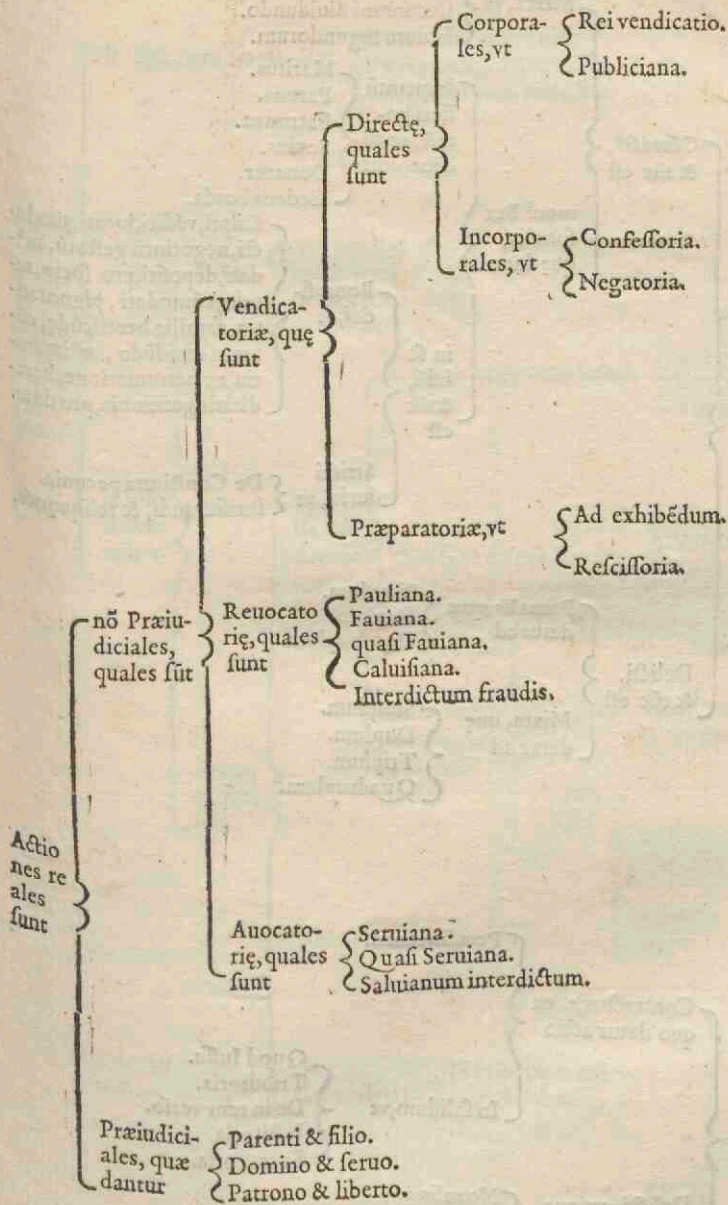
35

Numerorum ex superiori tabula collatio, titulorum
congruo loco accommodatorum significatiua.

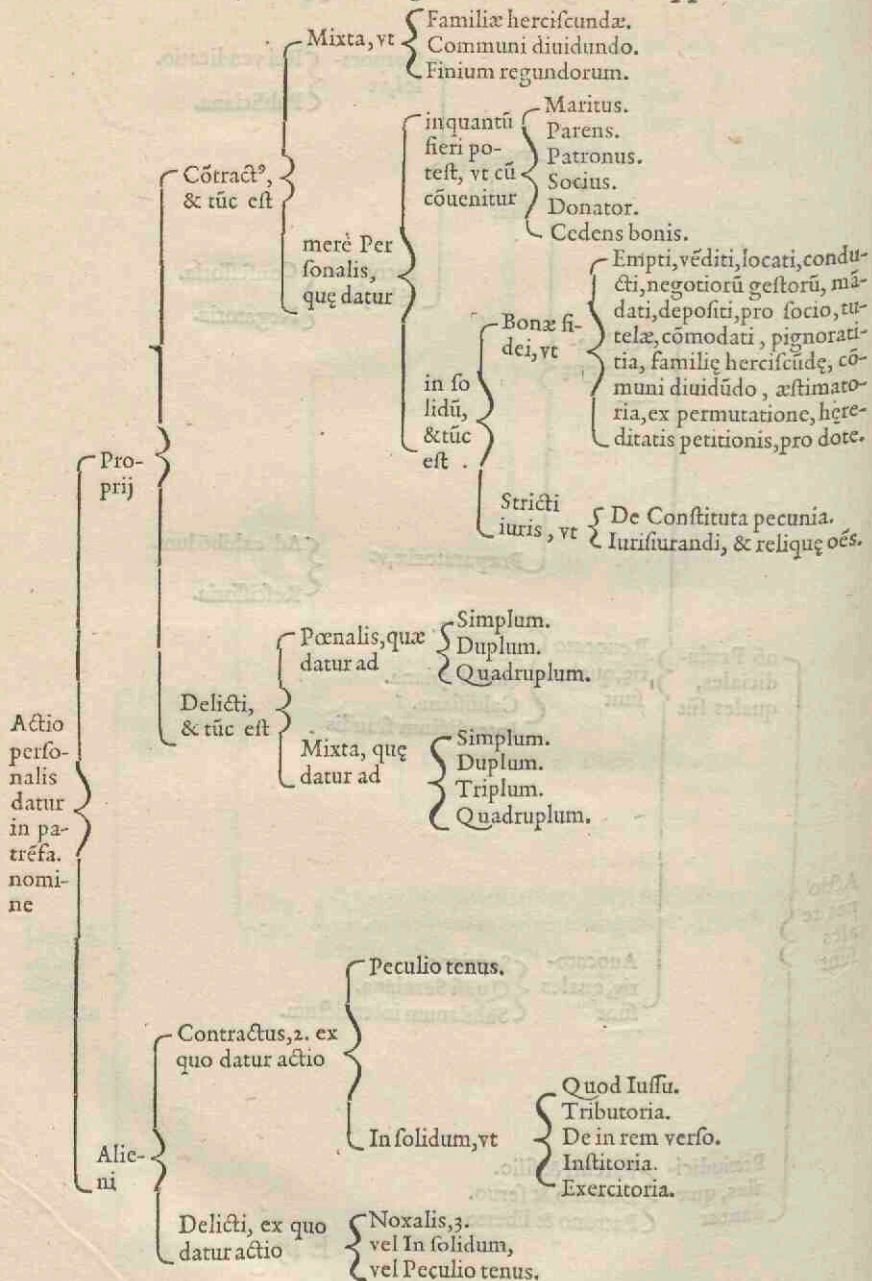
- 1 Huc primo & congruo loco pertinet Titulus de obligationibus.
- 2 Quibus modis re contrahitur obligatio.
- 3 De verborum obligationibus.
- 4 De diuisione stipulationum.
- 5 De inutilibus stipulationibus.
- 6 De duobus reis stipulandi & promittendi, De stipulatione seruorum.
- 7 De fideiussoribus.
- 8 De literarum obligatione.
- 9 De obligationibus ex consensu.
- 10 De emptione & venditione.
- 11 De locatione & conductione.
- 12 De societate.
- 13 De mandato.
- 14 De obligationibus quæ ex quasi cōtractu nascuntur.
- 15 De obligationibus quæ ex delicto nascuntur.
- 16 De vi bonorum raptorum.
- 17 De lege Aquilia.
- 18 De iniuriis.
- 19 De obligationibus quæ ex quasi delicto nascuntur.
- 20 Per quas personas nobis obligatio acquiritur.
- 21 Quibus modis obligatio tollitur.

De Actionum generalissima diuisione.

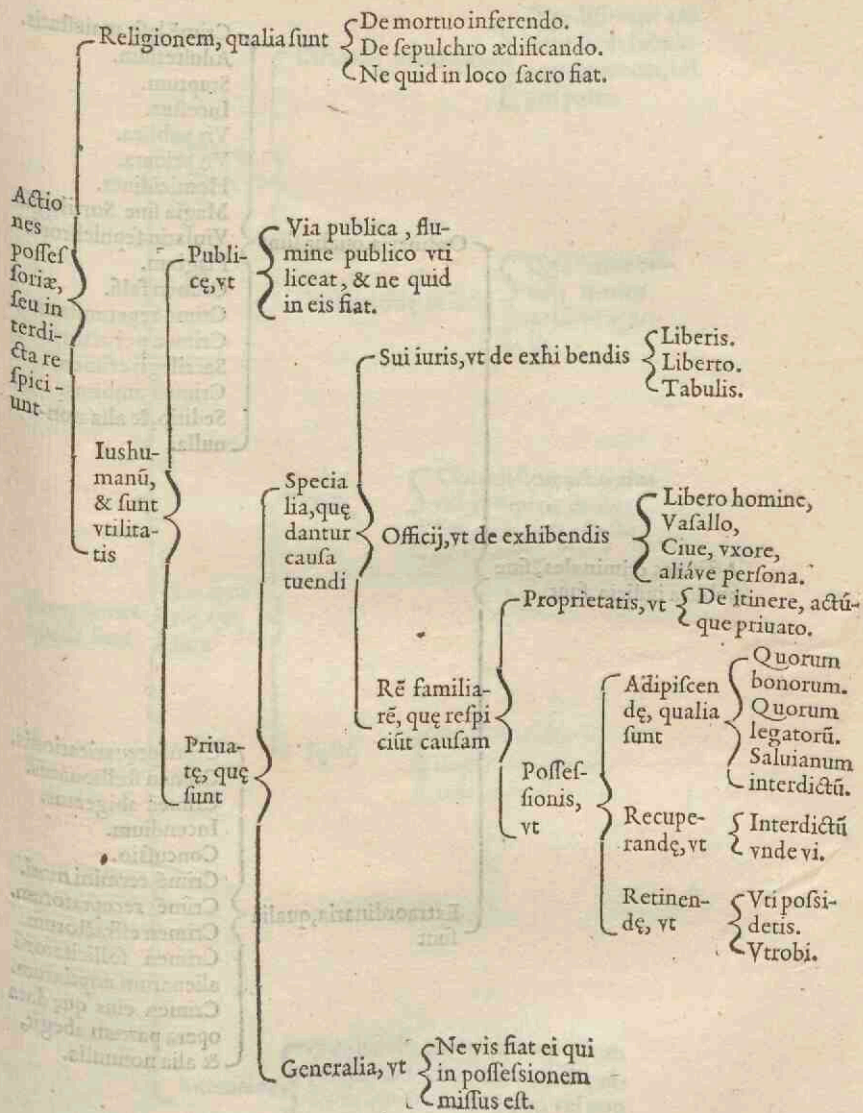

Actionum personalium generalis diuifio , Appendix.

Actio[n]um possessoriarum, siue (vt vocant) interdicatorum, generalis diu[is]io, Appendix.

Actionum criminalium, vel publicorum (vt vocant)
iudiciorum, generalis diuifio.

Actiones criminales, siue
publica iudicia sunt

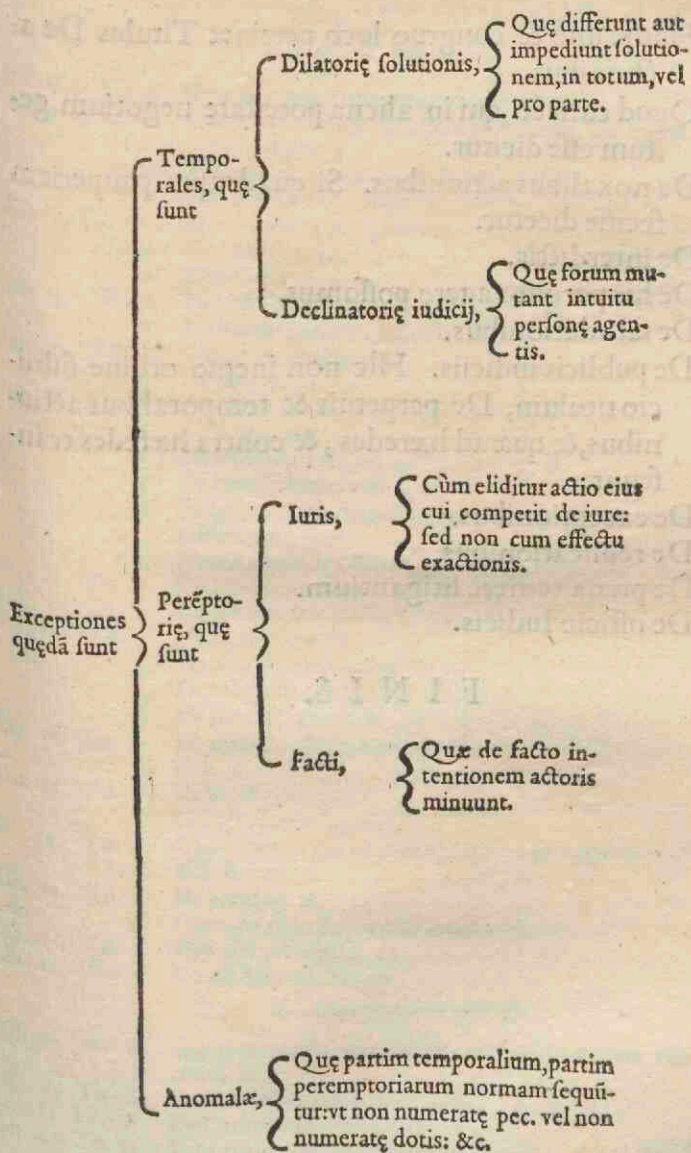
Ordinaria, qualia sunt

Crimē lese maiestatis.
Adulterium.
Stuprum.
Incestus.
Vis publica.
Vis priuata.
Homicidium.
Magia siue Sortilegiū.
Violatio sepulchrorū.
Plagium.
Crimen falsi.
Crimē repetundarum.
Crimen peculatus.
Sacriligij crimen.
Crimen ambitus.
Seditio, & alia non-
nulla.

Extraordinaria, qualia
sunt

Crimē preuaricationis.
Crimen itellionarus.
Crimen abigeatus.
Incendium.
Concussio.
Crimē termini moti.
Crimē receptatorum.
Crimen effractorum.
Crimen sollicitatorū
alienarum nuptiarum.
Crimen eius que data
opera partum abegit,
& alia nonnulla.

Exceptionum generalis diuifio, Appendix.

Numerorum ex superioribus tabulis collatio, titulorum congruo loco accommodatorum significatiua.

- 1 Huc primo & congruo loco pertinet Titulus De actionibus.
- 2 Quod cum eo qui in aliena potestate negotium gestum esse dicitur.
- 3 De noxalibus actionibus. Si quadrupes pauperiem fecisse dicitur.
- 4 De interdictis.
- 5 De his per quos agere possumus.
- 6 De satisfactionibus.
- 7 De publicis iudiciis. Hic non inepto ordine subii-
cio titulum, De perpetuis & temporalibus actio-
nibus, & quæ ad hæredes, & contra hæredes tran-
seunt.
- 8 De exceptionibus.
- 9 De replicationibus.
- 10 De pœna temerè litigantium.
- 11 De officio Iudicis.

F I N I S.

*Index titulorum qui soli edictis prætoriiis
illustrantur & primò eorum qui sunt
Primi Voluminis.*

- Libro 1. Tit. 1 De iurisdictione omnium iudicum, Pagina 3.
 Libro 2, Tit. 2 Quod quisque iuris in alterum statuerit, ipse eodem iure
 vtatur, pagina 3
 4 De in ius vocando pag. eadem.
 8 Qui satisfacere cogantur, 4.
 Lib. 2. Tit. 9. Si ex noxali causa agatur, 4.
 13 De edendo, 4.
 14 De pactis, 4.
 Lib. 3 Tit. 1 De postulando, 4.
 2 De his qui notantur infamia, 5.
 Lib. 3. Tit. 3 De procuratoribus, 6.
 5 De negotiis, 6.
 Lib. 4. Tit. 2 De eo quod metus causa gestum erit, 6.
 3 De dolo malo, 6.
 4 De minoribus viginti quinque annis, 6.
 5 De capitis diminutione, 6.
 6 Ex quibus causis maiores vigintiquinque annis in integrum
 restituantur, 7.
 9 Nautæ, caupones, stabularij, vt recepta restituant, 7.
 Lib. 6. Tit. 2 De Publiciana in rem actione, 7.
 Lib. 9. Tit. 3 De his qui deiecerunt vel effuderunt, 8.
 Lib. 11. Tit. 3 De seruo corrupto, 8.
 5 De aleæ lusu & alcautoribus, 8.
 7 De religiosis & sumptibus funerum, 8.
 8 De mortuo inferendo, & sepulchro ædificando, 9.
 Lib. 12. Tit. 2 De iureiurando, siue voluntario, siue necessario, siue iudi-
 ciali, 9.
 Lib. 13. Tit. 5 De constituta pecunia, 6.
 Commodati vel contrà, 9.
 Lib. 14. Tit. 5 Quod cum eo qui in aliena potestate est negotium gestum
 esse dicitur, 9.
 Lib. 15. Tit. 1 De peculio, 10.
 2 Quando actio de peculio annalis est, 10.
 Lib. 16. Tit. 3 Depositi vel contrà, 10.
 Lib. 21. Tit. 1 De ædilio edicto, 10.

Voluminis secundi.

- Lib. 3. Tit. 6 Quod cum falso tutore autore negotium gestum esse di-
 cetur, 12.
 Lib. 4. Tit. 8 De iure deliberandi, 12.
 Lib. 13. Tit. 10 De Carboniano edicto, 12.
 Lib. 14. Tit. 15 Vt ex legibus & senatuscòsultis bonorù possessio detur, 13.

Voluminis tertii.

- Lib. 1. Tit. 1 De noui operis nuntiatione, 13.

- 2 De damno infecto, 13.
 4 De publicanis vectigalibus & commissis, 14.
 Lib. 4. Tit. 1 De re iudicata & interlocutionibus iudicum, 14.
 4 Quibus ex causis in possessionem eatur, 14.
 5 De bonis auctoritate iudicis possidendis, 15.
 6 De privilegijs creditorum, 15.
 9 Quæ in fraudem creditorum gesta esse dicentur, 15.
 Lib. 5. Tit. 2 Quorum bonorum, 16.
 4 Ne vis fiat ei qui in possessionem missus est, 16.
 5 De tabulis exhibendis, 16.
 6 Ne quid in loco sacro fiat, 17.
 7 Ne quid in loco publico fiat, 17.
 8 De loco publico fruendo, 17.
 9 De via publica & itinere publico reficiendo, 17.
 10 De fluminibus, & ne quid in flumine publico ripæ eius
 fiat quo peius nauigetur, 17.
 11 Ne quid in flumine publico ripæ eius fiat, quo aliter aqua
 fluat, quàm priori ætate fluxerit, 18.
 12 Vt in flumine publico nauigare liceat, 18.
 13 De ripa minuenda, 18.
 14 De vi & vi armata, 19.
 15 Vti possidetis, 19.
 16 De superficiebus, 19.
 17 De itinere actûque priuato, 19.
 18 De aqua quotidiana vel æstiuâ, 20.
 19 De riuus, 20.
 20 De fonte, 20.
 21 De cloacis, 21.
 22 Quod vi aut clam, 21.
 23 De remissionibus, 21.
 24 De precario, 21.
 25 De arboribus cedendis, 21.
 26 De glande legenda, 22.
 27 De libero homine exhibendo, 22.
 28 De liberis exhibendis, 22.
 29 Vtrobi, 22.
 30 De migrando, 22.
 Lib. 9. Tit. 8 De vi bonorum raptorum, 23.
 9 De incendio, ruina, naufragio, 23.
 10 De iniurijs & famosis libellis, 23.
 12 De sepulchro violato, 24.